

[Erik Kragh.]

lige debat, og jeg mener derfor, at jeg må have lov til at tage tingets tid til nogle få principielle betragtninger.

Om præsident Johnsons initiativ ved iværksættelsen af et bombestop vil føre til forhandling, er der selvfølgelig ikke nogen der kan vide. Det er klart, at vi alle ønsker det brændende. Det afgøres vel i Hanoi og måske til dels i Moskva. At man i Moskva skulle være særligt interesseret i at få standset denne krig ved stedfortræder, hvor nordvietnameserne lægger krop til de russisk leverede våben, er måske tvivlsomt. Ministerpræsident Kosygin's tale i går i Teheran er jo ikke meget opmuntrende. Derimod kunne det jo godt tænkes, at der i Hanoi findes duer, som kunne gøre deres indflydelse gældende på høgene, og man må håbe, at de overvejelser, man gør sig i Hanoi, vil føre til forhandlinger, der kan danne indledningen til en afslutning af denne ulykkelige krig.

Præsident Johnsons forsøg på at få forhandlinger i gang ved i realiteten at stoppe bombningen af Nordvietnam, i hvert tilfælde for de 90 pct.s vedkommende, har sikkert flere årsager. Det har først og fremmest naturligvis den årsag, at præsidenten Johnson, som han længe har gjort det, brændende ønsker at få fred, at få stoppet denne ulykkelige krig i dette land, hvor befolkningen har lidt så meget. Men den har sikkert også en anden tungtvejende årsag: frygten for en yderligere splittelse af det amerikanske folk. Og det må anses for en sejr for den politiske krigsførelse imod De Forenede Stater og imod den vestlige verden i øvrigt. Denne krig har nemlig som alle andre krige haft både en politisk og en militær side. Militært vil kommunisterne ingen chancer have for at kunne vinde nogen sejr: Den nylige Tet-offensiv i slutningen af januar var et politisk og psykologisk tilbageslag for De Forenede Stater, væsentlig fordi den gjorde det klart, at nordvietnameserne var i stand til at gribe initiativet i større målestok. Men de nåede ikke deres mål, de fik ikke bragt den sydvietnamesiske regering eller parlament til fald. De fik ikke den folkerejsning, de havde håbet på og regnet med; de fik ikke desorganiseret den sydvietnamesiske hær, og de var ikke i stand til at bevare kontrollen med én

eneste af de byer, de havde sat angreb ind på.

Angrebet havde den psykologiske virkning, at det bevirkede et skred i den offentlige mening i De Forenede Stater og det blev klart, at Nordvietnam og Vietcong ikke kunne slås militært uden en indsats fra amerikansk side, der ikke ville svare til formålet. En militær sejr af denne art har da heller aldrig været USA's mål.

Men som sagt, det er den politiske krigsførelse, der har gjort udslaget. Den har ved en systematisk udnyttelse af folks naturlige afsky for krig, en udnyttelse iklædt fredens klædebon, påvirket den offentlige mening i USA i en sådan grad, at der efterhånden er opnået en splittelse i det amerikanske folk. I intet tidligere tilfælde har en krig været ført ind i hver families dagligstue via TV som denne gang.

Denne politiske krigsførelse har ikke kunnet bruges af De Forenede Stater over for Nordvietnam, for der er ingen muligheder over for en kommunistisk diktaturstat at trænge igennem; dér er det regeringen, der suverænt bestemmer, hvad befolkningen må se og høre og få at vide, ud fra synspunktet: hvad gavner regeringens politik? Men i et åbent samfund som De Forenede Stater med en ubetinget ytringsfrihed, som der faktisk ingen grænser er for, har der været mulighed for en enestående dygtigt ledet propaganda. Det er da også betegnende, at der ingen kritik har været af eller demonstrationer imod de grusomheder, der er begået fra kommunistisk side. Ingen har demonstreret mod massegravene i Hue, eller mod slagterierne af tusinder af civile under januarangrebet eller de store ødelæggelser i byerne med titusinder af flygtninge som resultat. Det er øjensynligt noget, som man synes er i sin orden.

Den situation, vi i dag befinder os i, må derfor siges at være resultatet af den politiske og propagandamæssige krigsførelse, der har været udfoldet fra Hanois og andre kommunistiske landes side, en situation, der i USA har været udnyttet af politiske opportuniste. Selvfølgelig kan der rettes bebrejdelser mod De Forenede Stater — det ville da være mærkeligt, hvis der ikke kunne det — og ikke mindst mod Sydvietnams regering; men det rokker ikke ved den centrale kendsgerning, at Sydvietnam har